

Veřejná soutěž o získání nadačních příspěvků (stipendií) Národohospodářského ústavu Josefa Hlávky v roce 2025

Činnost Národohospodářského ústavu Josefa Hlávky

Správa Nadání Josefa, Marie a Zdeňky Hlávkových obnovila dne 24. října 1994 činnost Národohospodářského ústavu Josefa Hlávky (dále jen „NÚJH“) jako jednu z forem svého nadačního působení. Posláním NÚJH je stimulovat a podporovat samostatnou badatelskou činnost v oblasti českého národního hospodářství a jeho vývoje v kontextu širších společenských souvislostí historických, legislativních, politických, kulturních, sociologických a filozofických. NÚJH neprovádí vlastní vědecký výzkum, nepodporuje výzkumy pro podnikatelské, církevní nebo politické účely či poslání s nimi související.

Výkonným orgánem Národohospodářského ústavu Josefa Hlávky je rada NÚJH, která rozhoduje o poskytování nadačních příspěvků ve formě stipendií, na základě posouzení přihlášky žadatelů zpravidla jednou v roce. Při této příležitosti vyhláší rada NÚJH veřejnou soutěž. Rada NÚJH může rovněž rozhodnout, že v případech zdařilých studií se bude organizačně a finančně podílet na jejich publikování. Obhájené studie (nebo jejich nejzávažnější části) jsou vydávány v samostatné ediční řadě „Studie Národohospodářského ústavu Josefa Hlávky“. Rada NÚJH rozhoduje o přijetí projektů samostatně v rámci zásad a rozpočtu schválených správní radou Nadání.

Hlavní tematické zaměření

Národohospodářský ústav Josefa Hlávky považuje za ústřední téma své činnosti studium aspektů národního hospodářství, jež ležely na srdci zakladateli Nadání Josefu Hlávkovu a které dosud neztratily svůj význam, a to bez ohledu na míru pozornosti, jaká je jim věnována oficiálními institucemi. V dnešní situaci jde o podporu studia českého národního hospodářství v návaznosti na civilizační a kulturní potřeby a výzvy moderní společnosti v prostředí českého státu, a to v jeho historických a sociálních souvislostech. Národní zájmy, na něž Josef Hlávka kladl důraz, nelze vyčlenit z dlouhodobých historicko-ekonomických trendů vývoje českých zemí a z jejich evropských i světových ekonomických a bezpečnostních souvislostí. Zvláštní pozornost věnuje rada NÚJH studiím, které překonávají hranice jednotlivých vědních oborů a zaměřují se na místo a úlohu vůdčích vědeckých osobností ve společnosti. Rovněž bude věnovat pozornost koncepci a rozvoji nadační činnosti v nových podmínkách.

Veřejná soutěž

Rada NÚJH vypisuje veřejnou soutěž o získání individuálního nadačního příspěvku (stipendia) k vytvoření nebo dokončení **původních** badatelských prací, které překračují rámec již dosažených poznatků o českém národním hospodářství, jeho historických i společenských souvislostech a problémech s ním souvisejících.

Tematické okruhy. Rada NÚJH vyhlásila jako hlavní téma veřejné soutěže pro rok 2025 téma **Současné proměny a kontexty vývoje české společnosti a české národní zájmy ve 21. století.** Určila následující priority s tím, že zaměření prací bude řešit aktuální, konkrétní otázky současného společenského a ekonomického vývoje České republiky v evropském i světovém kontextu. Pro usnadnění orientace zájemců o účast v soutěži uveřejňujeme tematické okruhy, jimž by měla být věnována zvláštní pozornost.

1. Nadační a společensky prospěšné aktivity v souvislosti s působením Nadání

- a. Josef Hlávka, představitelé a osobnosti navazující na jeho odkaz
- b. Význam a problémy činnosti nadací
- c. Udržování českého jazyka a kulturních tradic v ČR i českými menšinami v zahraničí

2. Společenské problémy a politiky zaměřené na jejich řešení

- a. Sociální nerovnosti a soudržnost
- b. Vzdělání, kvalifikace, školství
- c. Kvalita života, bezpečnost, zdraví a ochrana životního prostředí

- d. Demografický vývoj, migrace, české menšiny v zahraničí a tzv. nové menšiny v ČR, role státu – demografická politika
 - e. Role a vliv médií, sociálních sítí a umělé inteligence na utváření názorové hladiny a postojů společnosti
3. **Ekonomický rozvoj a jeho podmínky**
- a. České národní zájmy v procesech globalizace, integrace a nacionalizace. Problematika malého a středního podnikání
 - b. Nové technologie, věda, inovace, cirkulární ekonomika a odolnost společnosti
 - c. Zaměstnanost, trh práce, energetická problematika, inflace a ekonomická migrace
 - d. Problémy vývoje jednotlivých oblastí národního hospodářství a rozvoje regionů
 - e. Potravinový a potravinářství v kontextu ČR
4. **Institucionální a právní rámec vývoje společnosti**
- a. Hodnotové a normativní kontexty soudobé společnosti
 - b. Historické souvislosti vývoje institucí
 - c. Stav a vývoj počtu státního aparátu od vzniku České republiky
 - d. Činnost národních bank a jejich vztah k politické reprezentaci od roku 1918 do současnosti
 - e. Vliv epidemií, pandemií, mimořádných událostí a přírodních katastrof na ekonomiku, bezpečnost a politiku států v historii a současnosti

Rada NÚJH však nevyklučuje přijetí dalších vhodných témat navržených žadateli, pokud odpovídají poslání ústavu. Do veřejné soutěže však nepřijímá projekty sborníků nebo učebních textů.

Podmínky soutěže

Podpora je určena všem badatelům (s případnými spolupracovníky), kteří prokáží svou erudici a schopnost v dané oblasti vědecky pracovat. Příležitost může být poskytnuta i mladým uchazečům s relativně menším počtem publikovaných prací (studií).

Požadavky na úroveň studie

- Studie musí vycházet z dosavadního stupně poznání zkoumané problematiky, včetně zhodnocení „strategické literatury“.
- Studie musí překročit rámec již dosažených empirických nebo teoretických poznatků.

Přihláška žadatele musí obsahovat:

- návrh zvoleného tématu
- popis přístupu k jeho řešení
- strukturu a rozsah studie
- datum jejího odevzdání
- relevantní osobní údaje, adresu bydliště a zaměstnavatele
- seznam publikovaných prací
- kopii poslední úspěšné studie nebo její části
- požadovanou výši příspěvku (stipendia)

Termín zaslání přihlášek je do 12.5.2025

Přihlášky mohou žadatelé poslat poštou, nebo doručit osobně na adresu
Nadace „Nadání J., M. a Z. Hlávkových“ (Národohospodářský ústav)
Vodičkova 17, 110 00 Praha 1

V Praze dne 27. ledna 2025

Rada Národohospodářského ústavu Josefa Hlávky

Bližší informace podá PhDr. Dagmar Rýdlová, tajemnice Nadání tel.: 224 947 686, e-mail: josefhlavka@volny.cz, internet: www.hlavkovanadace.cz